

בס"ד. ליל א' דחג-השבועות (לפנות-בוקר), ה'תשכ"ב

(הנחה בלתי מוגה)

צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו.¹ וידוע הפירוש בזה,² דצאינה וראינה, גייט אַרויס און זעט, הו"ע היציאה מעצמו כדי לראות אלקות,³ שזהו במלך שלמה דקאי על מלך שהשלום שלו,⁴ שהוא מלך מלכי המלכים הקב"ה. בעטרה שעטרה לו אמו, עטרה דייקא, שהיא על גבי המלך שלמה (למעלה ממנו), ועטרה זו עטרה לו אמו, היינו שהמשכת העטרה היא ע"י אמו, אבל העטרה עצמה היא למעלה מבחי' אמו (כדלקמן⁵). ביום חתונתו זה מתן תורה, כדאיתא במדרש⁶. והיינו, שע"י ההכנה דצאינה, מען זאָל אַרויסגיין פון זיך, אזי וראינה, שבאים לבחי' ראי', ראי' דייקא שהיא למעלה משמיעה והבנה, והראי' היא בבחי' מלך שלמה, מלך שהשלום שלו, שהיא בחי' נעלית ביותר, וכידוע⁷ בענין עושה שלום במרומיו⁸, שענין השלום שהוא חיבור שני הפכים⁹ בא מבחי' שלמעלה מגדר התחלקות, והיינו, שבבחינה שיש בה ענין ההתחלקות אי אפשר להיות אמיתית ענין השלום, כי אם עי"ז שנמשך מבחי' שלמעלה מגדר התחלקות דוקא, ומזה מובן גודל המעלה דבחי' מלך שלמה, מלך שהשלום שלו. ולמעלה מזה היא העטרה שעטרה לו אמו, שהיא על גבי המלך שלמה, היינו שהיא למעלה גם מבחי' מלך שהשלום שלו. וכל זה נמשך ביום חתונתו, זה מתן תורה, ע"י ההקדמה דצאינה, אַז מ'גייט אַרויס פון זיך.

ואיתא¹⁰ על זה במדרש¹¹ שאל רשב"י את ר' אלעזר ב"ר יוסי כו' אפשר ששמעת מאביך מהי בעטרה שעטרה לו אמו כו' אמר לו משל

---

1) שה"ש ג, יא.
 2) ראה גם לקו"ת שה"ש כא, ב ואילך.
 3) ראה גם "היום יום" כג שבט.
 4) שהש"ר עה"פ. ועוד.
 5) בסיום המאמר.
 6) שהש"ר שם. במדב"ר פי"ב, ח.
 7) ראה תניא אגה"ק סי"ב. לקו"ת תזריע
 8) ג. ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי לך ח,
 9) וראה גם ד"ה ונגלה כבוד הוי' שנה זו (תו"מ חל"ג ע' 369).
 10) איוב כה, ב. שהש"ר שם.
 11) ראה גם לקו"ת שם כב, א.
 12) בהבא לקמן — ראה ד"ה צאינה וראינה תר"ס (סה"מ תר"ס ע' קו ואילך).
 13) שהש"ר שם (הובא בפרש"י עה"פ).

למלך שהי' לו בת יחידה והי' מחבבה יותר מדאי והי' קורא אותה בתי כו' ולא זו מחבבה עד שקראה אותה אמי כו', כך הי' מחבב יותר מדאי הקב"ה לישראל וקראן בתי כו' ולא זו מחבבן עד שקראן אמי, שנאמר¹² הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי האזינו, ולאמי כתיב. והיינו, שמ"ש בעטרה שעטרה לו אמו קאי על נשמות ישראל שהם עטרו עטרה להקב"ה. ואין זה בסתירה למ"ש בגמרא¹³ בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים רבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע, היינו שבמ"ת עטרו העליונים (מלאכי השרת) כתרים לנש"י, ואילו כאן אומר שבמ"ת עטרו נש"י עטרה להקב"ה, דשניהם אמת, והוא, ע"פ מ"ש במדרש¹⁴ על פסוק¹⁵ קדושים תהיו כי קדוש אני, משל לבני המדינה שעשו ג' עטרות למלך, מה עשה המלך, נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו, כך בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה ג' קדושות, מה הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל. ועפ"ז יובן דמ"ש בגמרא שמלאכי השרת קשרו להם ב' כתרים זהו שני הכתרים שנתן (ע"י המלאכים) בראש בניו, ומ"ש במדרש שהעטרה שעטרה לו אמו היא העטרה שנש"י מעטרים את הקב"ה הוא הכתר שנטל לעצמו. אך עדיין אינו מובן, שהרי במדרש אומר שכל ג' העטרות מכתירין העליונים להקב"ה, שהם המלאכים שאומרים ג' קדושות, וכאן אומר בעטרה שעטרה לו אמו זו כנסת ישראל.

ב) והענין בזה, שאמיתית ענין העטרה בא ע"י נשמות ישראל דוקא, לפי שאצלם ישנו ענין היציאה מגדר הגבלה, שזהו"ע צאינה גו' בעטרה גו', היינו, שדוקא ע"י היציאה מגדר הגבלה, אפשר להגיע לבחי' העטרה, בחי' המקיף, ועד לבחי' אמיתית המקיף. דהנה, יש בחי' מקיף שהוא בערך הפנימי, והיינו, דלהיות שהפנימי הוא מדוד ומוגבל אי אפשר לו לקבל את אור העליון ממנו כי אם בבחי' מקיף, אבל האור מצד עצמו יכול לבוא בבחי' פנימי כו'. אמנם אמיתית המקיף הוא שמצד עצמו הוא בגדר מקיף, לפי שהוא אור בלתי מוגבל. ובכדי להגיע לאור זה צ"ל היציאה מגדר הגבלה דוקא, בחי' צאינה. ומזה מוכח שמ"ש בעטרה שעטרה לו אמו קאי על נש"י, לפי שבהם דוקא שייך היציאה מגדר הגבלה. דהנה ידוע¹⁶ שהמלאכים נקראים עומדים, וכן

15) קדושים יט, ב.

16) ראה תו"א וישב ל, סע"א ואילך.

ובכ"מ.

12) ישע"י נא, ד.

13) שבת פח, א.

14) ויק"ר פכ"ד, ח.

הנשמות למעלה טרם ירידתם למטה נקראים ג"כ בשם עומדים, ורק בירידתם למטה להתלבש בגוף אזי נקראים בשם מהלכים, וכמ"ש¹⁷ ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, דפירוש מהלכים הו"ע היציאה מגדר הגבלה, ולכן הם דוקא מעטרים את העטרה למלך שהשלום שלו ביום חתונתו זה מ"ת. וזהו ג"כ הטעם שהתורה לא ניתנה למלאכים או לנשמות למעלה, כי אם למטה בארץ, לפי ששם דוקא נעשים בבחי' מהלכים.

ג) וצריך להבין, שהרי גם במלאכים מצינו ענין של הילוך ועלי', להיותם תמיד בבחי' רצוא ושוב, כמ"ש¹⁸ והחיות רצוא ושוב, וידוע דכל רצו"ש הוא בחי' עלי' ממדריגה למדריגה, וע"ד מ"ש באברהם אבינו הלך ונסוע הנגבה¹⁹, דהפירוש בזה הוא שהלך מדרגא לדרגא²⁰, ובדוגמא כזאת הוא בחי' רצו"ש דמלאכים. וזהו גם שהמלאכים נקראים בשם עופות, כמארז"ל²¹ עה"פ²² ועוף יעופף זה מיכאל וגבריאל, והיינו, כמו העוף שפורח ועולה למעלה, כך עולים המלאכים ע"י הרצו"ש שלהם, ועד שאמרו רז"ל²³ מיכאל באחת (בפריחה אחת), שזה מורה על גודל הפלגת העלי' שלו. וכיון שגם במלאכים יש ענין העלי', למה נקראים עומדים.

אך הענין הוא, שבעלי' גופא יש ב' מיני עליות, עלי' בסדר והדרגה, ועלי' שלא בסדר והדרגה. דהנה, יש עלי' מדרגא לדרגא בסדר והדרגה, וכמו העלי' בשכל מצד זה שרוב שנים יודיעו חכמה²⁴, הרי כיון שכללות ענין השכל הוא השגה ותפיסא, אזי אופן העלי' הוא בהדרגה, שהעלי' אינה בדרך דילוג, כי אם מן הקל אל הכבד, מהתחתון אל העליון. והיינו, שהעלי' אינה באופן שמדלג ויוצא ממדריגה התחתונה לגמרי, אלא שבשכל התחתון גופא הרי הוא עולה למדריגת העליון שבתחתון, ומשם בא למדריגת התחתון שבעליון שהוא בערך להעליון שבתחתון. וכמו"כ גם כשעולה מהעליון לבחי' עליונה יותר, הרי גם בחי' זו היא בערך להשכל שלפניו ושלפני פניו, ונמצא שגם בתכלית עלייתו הרי הוא בערך ובמילא באותו הגדר של השכל הכי תחתון שבו התחיל. וכמו"כ הוא גם בענין העלי' באותו השכל עצמו, שיש בו כמה וכמה

(21) זח"ג כו, ב.

(22) בראשית א, כ.

(23) ברכות ד, ב (ובפרש"י). זח"ג רכט, ב.

(24) ע"פ איוב לב, ז.

(17) זכרי' ג, ז.

(18) יחזקאל א, יד.

(19) לך לך יב, ט.

(20) תו"א ר"פ יתרו (סו, סע"ד). ובכ"מ.

מדריגות ועד לריבוי מדריגות, וכמ"ש²⁵ וידבר שלשת אלפים משל, ובאמת יש ריבוי דרגות עד אין שיעור, כי, ענין שלשת אלפים משל הוא בהג' עולמות²⁶, ובאמת הרי ישנם עולמות עד אין שיעור, וכמ"ש²⁷ ועלמות (עולמות) אין מספר, שגם בבחי' הממלא ישנם עולמות אין מספר, הנה גם הנמשל העליון ביותר הוא בערך ובמילא בגדר דהמשל הכי תחתון.

ועד"ז יובן בענין עליית המלאכים שהיא במדידה והגבלה²⁸. דהנה אמרו חז"ל²⁹ מלאך בשליש עולם עומד, וכידוע הפירוש בזה³⁰ שהעולם הוא שלישי מהמלאך, וכן אמרו חז"ל³¹ רגלי החיות כנגד כולן קרסולי החיות כנגד כולן כו', והיינו שחומר המלאכים הוא במדה גדולה ביותר. אבל מ"מ הרי זה בבחי' גבול. וכיון שחומר המלאכים הוא במדה וגבול, הרי בהכרח שגם צורת ונפש המלאכים היא במדה וגבול, לפי שהחומר והצורה שלהם הם בערך זל"ז. וכמבואר בד"ה להבין הטעם שנשתנה יצירת גוף האדם משאר כל הנבראים כו'³², שבכל הנבראים היתה יצירת גופם ונפשם כאחד, להיותם בערך זל"ז, וכמו כן במלאכים שנקראים בשם בהמות וחיות ועופות, הנה החומר והצורה שלהם הם בערך זל"ז. וזהו שרואים שנפש המלאך פועל על גופו, כמו בהגלגלים, שכאשר נפש הגלגל אומר שירה אזי גם חומרו משתחוה, שהו"ע הסיכוב שמסבב ממזרח למערב כו'³³, ולכן³⁴ כדי להיות שמש בגבעון דום³⁵ הוצרך להיות דום מלומר שירה³⁶, והיינו שהפסק אמירת השירה פעל הפסק בהשתחוות החומר, וכתוצאה מזה נעשה הפסק סיכוב השמש.

ענין נתינת התורה לנשי תש"ז (תו"מ חט"ז ע' 299 ואילך). ד"ה להבין ענין הילולא דרשב"י תשי"ט (תו"מ חכ"ה ע' 271 ואילך). תש"ל (סה"מ תש"ל ע' 218).

(29) ב"ר פס"ח, יב. וראה חולין צא, ב. (30) ראה סה"מ תרס"ב ע' שנא. תשי"ח ע' 280. ובכ"מ.

(31) חגיגה יג, א. וראה תניא ספי"ג.

(32) תו"א ג, ד ואילך.

(33) ראה ב"ב כה, א.

(34) ראה סידור (עם דא"ח) קמב, ב

ואילך. אוה"ת נ"ך ח"ב ע' תשמא.

(35) יהושע יו"ד, יב.

(36) פרשי" שם.

(25) מלכים"א ה, יב. וראה תו"א מקץ מב, סע"ב ואילך. המשך תרס"ו ע' רלו. סה"מ תרח"ץ ע' ריז.

(26) מאמרי אדה"ז הקצרים ע' רלא. אוה"ת וראר ע' קנג ואילך. המשך תרס"ו הנ"ל.

(27) שה"ש ו, ת. זח"ג עא, ב. תקו"ז בהקדמה (יד, ריש ע"ב). וראה ע"ז לה, ב.

(28) בהבא לקמן — ראה ד"ה להבין ענין הילולא דרשב"י תרנ"ד (סה"מ תרנ"ד ע' רסא ואילך). וראה ד"ה הנ"ל במאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד ס"ע קד ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תרסו ואילך. אוה"ת ענינים ע' ריח ואילך. וראה גם ד"ה להבין

וכיון שהחומר והנפש והמלאכים הם בערך זל"ז, הרי מצד הגבלת חומר המלאכים בהכרח שגם הנפש שלהם, וגם עבודתם שהיא מצד הנפש, היא בהגבלה. ולכן נקראים המלאכים בשם עומדים, דהגם שיש בהם ענין העליות, מ"מ, מאחר שכל העליות שלהם הם בערך, הרי זה נקרא בשם עמידה, לפי שגם העלי' בתכלית העילוי היא בגדר בחי' התחתונה, כנ"ל.

ד) **והנה** פנימיות הטעם על זה הוא, לפי ששרש המלאכים הוא ממלכות דאצילות ע"פ מאמר קו המדה, ועד לשרש הראשון שהוא בחי' הקו וחוט שנמשך אחר הצמצום, שנקרא קו המדה שמוודד את כל המדריגות להיות מעלה ומטה כו'. ולכן, גם ידיעת אלקות שיש במלאכים, וכמ"ש הרמב"ם בהלכות יסודי התורה³⁷ שמכירים את הבורא ויודעים אותו דעה גדולה עד למאד, הנה גם השגה היותר עליונה שבהם, כמו השגת השרפים שנשרפים בהשגתם (שלכן נקראים בשם שרפים³⁸), הרי היא במדידה והגבלה, ולכן נקראים בשם עומדים, לפי שהשגת אלקות שלהם, ובמילא גם עבודתם הבאה מצד השגתם, היא במדידה והגבלה. ויתירה מזה, שגם הנשמות כמו שהם למעלה טרם ירידתם למטה נקראים בשם עומדים, וכמ"ש³⁹ חי הוי' אלקי ישראל אשר עמדתי לפניו, עמדתי דייקא. והיינו, דעם היות הנשמות בבחי' טהורה היא שלמעלה מבחינת אתה בראתה⁴⁰, ועד ששרשם הוא בבחי' המחשבה, כמאמר⁴¹ ישראל עלו במחשבה, ועד לבחי' מחשבה הקדומה דא"ק⁴², מ"מ נקראים גם הם בשם עומדים, וכמאמר⁴³ כל נשמתא הוה קיימא בדיוקנאה קמי מלכא קדישא, דמלכא קדישא הוא בחי' ז"א דאצילות⁴⁴, ומ"מ נאמר בזה הלשון קיימא, שפירושו עמידה, והיינו לפי שגם אצילות הוא עולם מדוד ומוגבל. ורק בירידת הנשמה למטה והתלבשותה בגוף, אזי נתגלה בה כח הא"ס, וכיון שכח הא"ס אינו קשור בשום מדידות והגבלות ח"ו, הנה כשמתגלה בהנשמה כח הא"ס אזי אפשר להיות אצלה אמיתית ענין ההילוך (מהלכים) בלי שום הגבלות כלל.

(42) ראה סה"מ עטר"ת ע' שב. וראה

לקו"ת שה"ש יט, ב.

(43) ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א

בסה"מ תרצ"ו ע' 62. תשי"א ע' 11.

(44) סה"מ תר"ן ע' שנת. תרנ"ז ריש ע'

קעז. המשך תרס"ו ע' קנז. סה"מ תרפ"ט ע'

81. סה"מ תרצ"ו הנ"ל. ובכ"מ.

(37) פ"ב ה"ח.

(38) ראה לקו"ת נשא כח, סע"ד. פנחס עז,

ד. סה"מ תרח"ן ע' רלא. תש"ט ע' 31.

(39) מלכים"א יז, א.

(40) ראה לקו"ת פ' ראה כז, א. ובכ"מ.

(41) ב"ר פ"א, ד.

ה) **ולהבין** ענין זה גופא שבהיות הנשמה למעלה אין בה כח הא"ס, ורק בירידתה למטה בגוף אזי נמשך בה כח הא"ס, יובן זה מענין החתונה (ביום חתונתו זה מ"ת, כנ"ל), כמארז"ל⁴⁵ האי עלמא דאזלינן מיניי כבי הילולא דמיא, והיינו, דמיניי דוקא (מהאי עלמא, עוה"ז) אזלינן, שמצד ירידת הנשמה למטה בעוה"ז דוקא נעשה בה ענין ההילוך, והטעם לזה הוא לפי שהאי עלמא כבי הילולא דמיא, והיינו שקישור הנשמה בגוף דומה לענין יחוד דכר ונוקבא דנישואין. דהנה, דכר ונוקבא הם ב' הפכים, וע"י יחוד דכר ונוקבא שהו"ע החתונה, נמשך ומתגלה כח הא"ס בענין ההולדה דור אחר דור, כמ"ש⁴⁶ וראה בנים לבניך, שזהו"ע של בלי גבול שבא מצד כח הא"ס, והמשכת כח זה נעשה דוקא ע"י יחוד דכר ונוקבא, שהרי בהיותם כל אחד לבדו הם בבחי' גבול כשאר הנבראים, ורק ביחודם יחד נמשך כח הא"ס. ומזה יובן במכ"ש בנוגע לחיבור הנשמה בגוף, שהם ב' הפכים יותר מדכר ונוקבא, שהרי הנשמה היא מבחי' המחשבה עד לבחי' מחשבה הקדומה דא"ק (כנ"ל), והגוף הוא עפר מן האדמה שהוא חומר היותר גס, וכידוע שגוף האדם אינו כגוף המלאכים שהוא רק מב' יסודות הרוחנים, אש ורוח, כמ"ש הרמב"ן⁴⁷, אלא הוא מד' יסודות, גם מיסודות הגסים מים ועפר, וא"כ, הגוף והנשמה אינם בערך זל"ז עד שהם ב' הפכים (דלא כבכל שאר הנבראים שיש ערך בין נפשם וגופם, ואינם באין ערוך זל"ז, ומכ"ש שאינם ב' הפכים). ולכן ע"י יחוד הנפש בגוף (שהוא כענין יחוד דכר ונוקבא) יבוא בנשמה אור אלקי שבבחינת א"ס ממש, ועי"ז תוכל הנשמה למטה לבוא לענין ההילוך בלי גבול. משא"כ המלאכים וכן הנשמות למעלה אין בהם כח הא"ס, וכמ"ש הרמב"ם בהקדמה למורה נבוכים⁴⁸ (הובא בחסידות⁴⁹) שעילה ועלול עד אין תכלית הוא מן הנמנע, והיינו שכל שתגדל מעלת העילה (ווי הויך מ'זאָל ניט גיין) אין בזה כח הא"ס, ורק ביחוד נשמה וגוף האדם שהוא יחוד ב' הפכים, הנה בזה דוקא נמשך כח הא"ס, ולכן רק אצל הנשמות למטה נעשה ענין ההילוך בלי גבול.

ו) **והנה** גילוי הא"ס של נשמה בגוף הוא ע"י התורה ומצוות, והיינו, שהתומ"צ מגלים בהנשמה בחי' נעלית יותר משרש התומ"צ עצמם. והטעם שצריך להתומ"צ הוא לפי שהנשמה כמו שהיא בגוף הרי

(48) חלק ב' — הקדמה השלישית.

(49) ס' החקירה להצ"צ מו, ב. סה"מ

עזר"ת ע' עג. פר"ת ע' נ. ועוד.

(45) עירובין נד, א.

(46) תהלים קכח, ו.

(47) בסוף שער הגמול הובא בתו"א

בראשית ד, ב. לקר"ת ברכה צח, א.

דביקותה היא בלתי נגלית, ולכן צריכה לתומ"צ, שלהיותם חכמתו ורצונו של הקב"ה שהוא וחכמתו אחד והוא ורצונו אחד⁵⁰, הרי הם בדביקות ניכרת, ולכן הם דוקא המגלים את כח הא"ס שבנשמה, שלמעלה משרש התומ"צ עצמם. אמנם, כיון שהתומ"צ צריכים לגלות כח הא"ס, לכן גם הם עצמם צריכים להיות בבחי' בל"ג. וזהו שבמ"ת הי' הענין דהקדמת נעשה לנשמע⁵³, שהו"ע העבודה שלמעלה מטו"ד, שהרי מצד טו"ד צ"ל העבודה באופן דנשמע דוקא, ורק מצד העבודה דמס"נ שלמעלה מטו"ד נעשה הענין דהקדמת נעשה לנשמע, אַז אים איז ניט נוגע וואָס וועט זיין דער נשמע, ער זאָגט גלייך נעשה. וכן הוא גם בלימוד התורה וקיום המצוות, דלימוד התורה צ"ל מאה פעמים ואחד, יותר מרגילותו⁵¹. וכן קיום המצוות צריך להיות בדרך עשי' וכפי' דוקא⁵². וכן הוא גם בעבודת התפלה שהיא ההכנה ללימוד התורה וקיום המצוות, שבק"ש צריכה להיות העבודה דבכל מאדך⁵³ דוקא, דעם היות שהעבודה צ"ל בכל לבבך ובכל נפשך⁵³, בכחות פנימיים, שהרי מוכרחת להיות עבודה פנימית דוקא, אבל מ"מ צ"ל העבודה דבכל מאדך, שדוקא היא בבחי' בלי גבול⁵⁴. דהנה, אף שגם בעבודה דבכל לבבך ובכל נפשך אפשר להיות ריבוי מדריגות עד אין קץ, וכמ"ש רבינו הזקן בתניא⁵⁵ שגם אהבת עולם נחלקת לכמה בחי' ומדריגות לאין קץ, מ"מ, כל מדריגות אלו הם במדידה והגבלה [וְע"ד שנת"ל (ס"ג) בענין העלי' שבשכל, שיכול להיות בזה ריבוי עליות עד אין מספר, ומ"מ הרי זה במדידה והגבלה, לפי שכללות ענין השכל הוא באופן של תפיסה בקצוות]⁵⁶, ולכן מוכרחת להיות העבודה דבכל מאדך, שדוקא עבודה זו היא בבחי' בלי גבול. ולמדריגה זו דאהבה בכל מאדך מגיעים נש"י ע"י התלבשותם בגוף, דמצד העלם והסתור הגוף שמעלים ומסתיר על הנשמה, הנה עי"ז דוקא נעשה תוקף הרצוא בהנשמה בהתגברות יתירה לצאת מגדר הגבלה. וזהו פירוש נוסף בענין בכל מאדך, ע"ד מארז"ל⁵⁷ מאד זה מלאך המות, היינו שצריך להפוך את המלאך המות ויצה"ר לקדושה [דאף שענין זה ישנו גם בהעבודה דבכל לבבך, כמארז"ל⁵⁸ בכל לבבך בשני יצריך, מ"מ,

(54) ראה גם לקו"ת שלח לח, ד. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ב ח"א ע' קיז.
(55) רפמ"ד.
(56) ראה המשך תער"ב ח"א ע' תקח.
(57) ב"ר פ"ט, י. תו"א נח ט, א. ובכ"מ.
(58) משנה ברכות רפ"ט. ספרי ופרש"י עה"פ.

(50) ראה תניא פ"ד. ובכ"מ.
(51) חגיגה ט, ב. תניא פט"ו.
(52) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תשסא ואילך. סה"מ תרל"ו ח"ב ע' רפט. ובכ"מ. וראה גם ד"ה וידבר גו' אנכי דיום ב' דהג השבועות ס"ד (לקמן ע' 20).
(53) ואתחנן ו, ה.

החידוש בהעבודה שבכל מאדך הוא שמהפכים את היצה"ר לטוב גמור⁵⁹], ועי"ז באים לבכל מאדך (כפירוש הראשון) שהו"ע בלי גבול. והיינו, דכשם שנת"ל (ס"ה) שגילוי כח הא"ס אינו בהנשמה למעלה, כי אם בירידתה והתלבשותה בגוף דוקא, כמו"כ הוא בהעבודה דבכל מאדך בלי גבול, שעבודה זו באה מצד אתהפכא דוקא, שמהפכים את היצה"ר לטוב. וזהו גם שהתורה ניתנה בארץ דוקא, ששם ישנו מעמד ומצב דלמצרים ירדתם כו' יצה"ר יש ביניכם⁶⁰.

ז) ומכל הנ"ל מובן, דענין צאינה, יציאה מגדר הגבלה, אינו במלאכים, ולא בנשמות כמו שהם למעלה, כי אם בנשמה בגוף דוקא. ועי"י היציאה מגדר ההגבלה שלהם, צאינה, אזי וראינה גו' בעטרה שעטרה לו אמו, דקאי על נש"י (כנ"ל), לפי שאי אפשר להגיע לאמיתית המקיף (עטרה) כי אם עי"י העבודה בבחי' בל"ג שבאה מצד הגוף דוקא. אך אעפ"כ הנה גם במלאכים ישנו מעין ענין ההילוך, דלהיות שכל ההעלאות וכל ההמשכות הם עי"י המלאכים, שהמלאכים הם מעלים את העבודה של נש"י למטה, לכן עי"י העבודה דנש"י נעשה גם בהמלאכים מעין ענין ההילוך. וזהו מה שאמרו חז"ל במס' חולין⁶¹ אין מלאכי השרת אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה, שנאמר⁶² ברן יחד כוכבי בוקר והדר ויריעו כל בני אלקים, דשירת הנשמות היא שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד⁶³, למסור נפשו באחד, עד לבחי' בכל מאדך, שהו"ע היציאה מגדר ההגבלה, ועי"ז נעשה מעין הילוך גם בשירת המלאכים. ועי"ד העלי' שנעשית בהנשמה עי"י בירור נה"ב, דהנשמה כמו שהיא למעלה היא בבחי' עמידה, ורק עי"י עבודה בבירור נה"ב נעשה בה ענין ההילוך, הנה עדי"ז עי"י שהמלאכים מעלים את העבודה של ישראל למטה, נעשה גם בהם מעין ענין ההילוך, ועי"ז יכולים גם הם להכתיר את הקב"ה בבחי' כתר ועטרה. אבל עיקר ענין ההילוך והכתרת העטרה הוא בנש"י דוקא, לפי שאצלם ישנו ענין היציאה מגדר ההגבלה, ולכן שייכים הם לענין העטרה, כולל גם העטרה שנטל לעצמו, שהוא אמיתית המקיף, דאף שעטרה זו נטל לעצמו, מ"מ הנה גם זה שייך ונמשך לבניו (נש"י). וראי' לדבר, ממה שאמרו רז"ל⁶⁴ עה"פ⁶⁵ והי' הנשאר בציון גו'

62) איוב לח, ז.

63) ואתחנן ו, ד.

64) ב"ב עה, ב.

65) ישעי' ד, ג.

59) ראה גם לקו"ת מסעי צא, ג. אוה"ת

דרושים לר"ה ס"ע אשלה.

60) ראה שבת פח, סע"ב ואילך.

61) צא, ב.

קדוש יאמר לו, עתידים צדיקים שאומרים לפניו קדוש כדרך שאומרים לפני הקב"ה, ופרש"י שלעתיד לבוא יאמרו המלאכים קדוש לפני הצדיקים כדרך שאומרים עתה לפני הקב"ה, וכיון שג"פ קדוש שאומרים המלאכים עתה לפני הקב"ה הם ג' העטרות, נמצא שלעתיד לבוא שיאמרו המלאכים ג"פ קדוש לפני הצדיקים יאירו בגילוי בנש"י כל הג' עטרות, גם העטרה שנטל לעצמו. וכיון שכל הענינים דלעתיד לבוא הם התגלות הענינים שנמשכים עכשיו ע"י העבודה⁶⁶, נמצא, שגם עכשיו יש לישראל כל ג' העטרות, אלא שעכשיו הוא בהעלם. והרי זה כמשל האבן טוב המונח בתיבה, שאף שהוא בהעלם אבל מ"מ הרי זה שייך אליו⁶⁷. והיינו לפי שעכשיו הענינים כמו שהם בגילוי הם במדידה והגבלה, ולכן אי אפשר להיות בגילוי עטרה הג' שנטל לעצמו, ורק לעתיד שאז יהי' בגילוי גם בחי' הבל"ג, אזי תתגלה גם עטרה הג', אבל בהעלם ישנה גם עכשיו. והמשכת עטרה הג' היא מבחי' שלמעלה משרש התומ"צ. וכמו שמבואר במק"א⁶⁸ (ונתבאר ג"כ בהמאמרים דשנים הקודמות⁶⁹) בפירוש דברי המדרש⁷⁰ עה"פ⁷¹ והייתם לי סגולה מכל העמים גו' ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, ג' גדולות נתן הקב"ה לישראל בשכר שקבלו את התורה ואלו הן סגולה וממלכת כהנים וגוי קדוש, ומבואר בזה, שגדולה הג', גוי קדוש, הוא כנגד העטרה הג', וענין זה נמשך דוקא ע"י העבודה דקדש עצמך במותר לך⁷², דחמורים דברי סופרים כו'⁷³, וכללות העבודה דבכל דרכיך דעהו⁷⁴.

(ח) **וזהו** צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו, שע"י צאינה, היציאה מגדר הגבלה, עי"ז דוקא וראינה, שמגיעים לבחי' ראי' שלמעלה משמיעה והבנה. וענין זה נאמר בכנות ציון דוקא, היינו, לא בנות ירושלים שהם הנשמות כמו שהם למעלה, כי אם בנות ציון דוקא, שקאי על הנשמות שלמטה, דציון הוא

66) ראה תניא רפ"ז.

67) ראה סה"מ תרנ"א ע' צו. תרנ"ח ע' לג. ד"ה באתי לגני תשי"א פ"ה (תו"מ סה"מ שבט ע' רסז).

68) ד"ה צאינה וראינה הנ"ל (ע' קיא). והמשכו בסד"ה ואתם תהיו לי ממלכת כהנים (שם ע' קנג ואילך).

69) ד"ה ועתה אם שמוע תשמעו דיום ב' דחג השבועות תשי"ז (תו"מ ח"כ ע' 35

ואילך).

70) במדב"ר פי"ד, יו"ד.

71) יתרו יט, ה"ו.

72) יבמות כ, א.

73) עירובין כא, ב. סנהדרין פח, ב (במשנה). תניא אגה"ת פ"ט.

74) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות

ספ"ג. שו"ע או"ח סרל"א.

ענין לבושי התומ"צ בגשמיות דוקא⁷⁵. ועי"ז דוקא באים לבחי' ראוי במלך שלמה שזהו מלך מלכי המלכים הקב"ה, דהיינו בחי' מל' דא"ס (כמבואר ברשימות הצ"צ⁷⁶), ועד להעטרה שעל גבי המלך שלמה, למעלה ממנו, שהעטרה נמשכת ע"י בחי' אמו, אבל היא עצמה למעלה מבחי' אמו, והיינו, דאמו הוא בחי' בינה דאריך, והעטרה היא בחי' עתיק, אמיתית המקיף. וכל זה נמשך ביום חתונתו זה מ"ת, לפי שבמ"ת הי' ענין היציאה מגדר הגבלה, שזהו"ע הקדמת נעשה לנשמע (כנ"ל ס"ו), וכמארז"ל⁷⁷ מהיכן זכו ישראל לק"ש ממ"ת כו', שמ"ת נתן הכח על העבודה דמס"נ בק"ש, בחי' בכל מארך, שעיי"ז לוקחים גם את עטרה הג', שעכשיו היא בהעלם ותתגלה לעתיד, וכמ"ש⁷⁸ כי פי הוי' דיבר, דפי הוי' הוא הדיבור אנכי הוי' אלקיך⁷⁹, וענין זה יתגלה לע"ל, שאז תתגלה גם עטרה הג' שנמשכה בשעת מ"ת ע"י הביטול דהקדמת נעשה לנשמע, לקבל את התורה על כל השנה ללמוד ולעשות, שהקבלה על כל השנה צריכה להיות בשמחה ובפנימיות⁸⁰, בשמחה של מצוה ובפנימיות דוקא, שהרי צ"ל עבודה פנימית דוקא (כנ"ל ס"ו), ועבודה פנימית זו היא על יסוד המס"נ וקב"ע שלמעלה מטו"ד (הקדמת נעשה לנשמע), שעיי"ז דוקא לוקחים גם את עטרה הג', ומזה נמשך קבלת התורה על כל השנה בעבודה פנימית ובשמחה של מצוה, ועיי"ז זוכים לקיום היעוד שמחת עולם על ראשם⁸¹, בגאולה השלימה בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

<p>(79) יתרו כ. ב. (80) נתבאר בלקו"ש ח"ד ע' 1307. ח"ח שפח. ע' 272. חיי"ג ע' 158. ועוד. (81) ישע"י לה, יו"ד. שם נא, יא. וראה אזה"ת שם ס"ע שפז.</p>	<p>(75) ראה גם אזה"ת שה"ש (כרך ב') ע' (76) אזה"ת שם ע' שפז. (77) דבר"פ פ"ב, לא. (78) ישע"י מ, ה.</p>
--	---